

VEKOVNICI, PRVI PUT MEĐU GRCIMA

Budimo iskreni. Stvarati stripove u 21. veku je teško, a prodati ih još teže. To zahteva svu snagu i kvalitete koje bi neko morao da poseduje tokom prošlog veka, zajedno sa samo malo, da tako kažem, ludosti. Stvarati i prodavati stripove u Grčkoj je podjednako teško i ne postoji način da znate da li će se grčka publika povezati s određenim likom ili tokom priče, pogotovu s tokom priče koji je zamršen i zahtevan kao onaj u *Vekovnicima*. Međutim, jedna stvar je sigurna. Mi koji sebe nazivamo Grcima toliko smo osetljivi na koncept „hibrisa“ kao i ljudi koju su živeli u ovoj zemlji eonima pre nas, čitajući Herodotove spise, puneći pozorišta da bi videli predstave Eshila, Sofokla i Euripida. Ideja hibrisa je aksiom, po kojoj će onaj koji se izdiže izvan ustaljenih pravila neizbežno biti zgnječen od strane svemira lično, da bi se povratio prirodan red stvari. Hibris je ukorenjen u mentalitetu Grka i to je lako dokazati, jer se koristi da bi nam prodali razne stvari, sve od poznatih pesama do poznatih televizijskih serija, te strogih mera i, nadajmo se, odličnih stripova kao što su *Vekovnici*.

Pa, prosto se tako desi da svaki lik u „Rekvijemu“, sjajnom uvodu u svet *Vekovnika*, prelazi granice neumerenosti, sklon je preuveličavanju i hibrisu na jedan ili drugi način. Pokušaću da vam to sumiram bez otkrivanja previše detalja... Mocart isuviše uživa u komponovanju i zanemaruje sve drugo, vampir-plemić bez razmišljanja zagrije više nego što može da proguta, Čen, varajući vremenska pravila, zahteva da sazna svoju budućnost, Marko žudi za smrću više od prosečnog srednjovekovnog vladara (Frojd bi rekao vaša prosečna osoba) i Til, pa ostavimo Tila za sam kraj knjige. Ali verujte mi na reč, svi ovi likovi su dovoljno nesmotreni da se izdižu iznad svojih mogućnosti. A nije da bi mogli ikako drugačije, jer prosto to ne bi bili oni. Zar ne?

Vekovnici: „Rekvijem“ je zaslepljujući kaleidoskop duhovitih dijaloga, dramatičnih scena i kompleksnog pripovedanja koji nam daje različite utiske svakim čitanjem. On služi kao uvod u problematično prijateljstvo između Marka i Tila, daje nam vampire i ubice, upečatljive duele između besmrtnih koji su nalik gorštacima i mitskih ličnosti kao što su tri mu-draca (tu zaista postoji obilje istorijskih i izmišljenih likova koji su s ukusom uklopljeni u *Vekovnike*). Ali prvi tom zaista ima veze samo s jednom stvari a ta stvar je umetnost.

Umetnost je sve za jednog umetnika (Mocart), protivnik je umetnikovoj porodici (Konstanca), igračka za privilegovane (vampiri) i apsolutno ništa za nepismene (ljudi koji pretenduju na zapregu za mrtve s Mocartovim telom). Umetnost te čini srećnim, ali te takođe i rastužuje. Ona oplemenjuje tvoju dušu i ostavlja te praznih džepova, gladnog i nagog. Daje ti slavu i onda te šalje pravo u prljavštinu masovne grobnice. „Muzika je razlog zbog kojeg ustajem iz kreveta svakog jutra. Možda je baš to razlog zbog kojeg osećam da joj toliko dugujem i da ću joj uvek biti dužan, bez obzira koliko joj dajem“, kaže Mocart. I govorimo o Mocartu, najvećem kompozitoru koji je ikada živeo.

Ali ipak, šta s onim umetnicima (i strip-umetnicima) koji nisu dobri u svom zanatu? Šta sa svim onim koji će možda biti ili su već bili? Možda vi imate pravo da izaberete umetnost ako ste baš vi Mocart, ali ne i ako pripadate gomili glupaka koji su prosto dobrodušni ili prosečni. Ili čak i gore. Možda umetnost i nije vredna svega toga. I možda je besmrtni Mocart bio samo neurotičar, begunac od stvarnosti s kompulsivnim poremećajem, nesposoban da se izbori sa sobom i ostalim ljudima kao i s voljenima.

Stvar je ipak u tome što Mocart sluša božansku melodiju celim tokom, božansku melodiju koja je vrlo vešto nagoveštena, s muzičkim notama koje proleću kroz stranice prvog sjajnog toma. I ta božanska melodija, koja odjekuje u Mocartovim ušima, izgubljena je baš u onom trenutku kad on dostigne još jedan tren besmrtnosti. Pa, ništa više ne bi trebalo da se otkrije, bez otkrivanja!

Nadam se da se grčka publika zabavlja počinjući *Vekovnike*, i da se to nikada neće završiti.